

Sygn. akt VIII U 2863/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o rekompensatę

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 października 2018 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2863/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 października 2018r. nr (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił ubezpieczonej E. K. wysokość dotychczas przysługującej emerytury, podjął jej wypłatę i faktycznie nie uwzględnił prawa do rekompensaty.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona domagała się ponownego przeliczenia świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem rekompensaty do kapitału początkowego.

Ubezpieczona wskazała, że nie może być pozbawiona prawa do rekompensaty w sytuacji, gdy wprawdzie uzyskała prawo do emerytury z obniżonego wieku w 2013r., lecz nigdy go nie realizowała, bo wypłata świadczenia została zawieszona, natomiast z wnioskiem o naliczenie emerytury na zasadach ogólnych wraz z rekompensatą wystąpiła

po raz pierwszy po ukończeniu 65 roku życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w skarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał, że odwołująca nabyła prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze i stąd brak jest podstaw w świetle art.2 pkt 5 i art.21 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych do przyznania prawa do rekompensaty. Na rozprawie 8 lutego 2019r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 9 maja 2013r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej E. K. urodzonej (...) prawo do emerytury wcześniejszej na podstawie art.32 w związku z art.46 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze (pracy nauczycielskiej).

Wypłata emerytury została zawieszona na podstawie art.103a ustawy emerytalnej, gdyż ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie bez rozwiązania stosunku pracy.

W dniu 4 września 2018r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie świadczenia emerytalnego wraz z rekompensatą oraz ponowne ustalenie wysokości emerytury.

Organ rentowy decyzją z 2 października 2018r. nr (...) przyznał ubezpieczonej emeryturę z powszechnego wieku emerytalnego od 1 września 2018r.

i wysokość jej ustalił w oparciu o art.25 i 26 ustawy emerytalnej. Ostatecznie organ rentowy zawiesił wypłatę tej emerytury, gdyż okazała się świadczeniem mniej korzystnym niż dotychczas ustalone świadczenie.

Kolejną decyzją z 2 października 2018r. (decyzją skarżoną) organ rentowy od 1 września 2018r. ponownie ustalił ubezpieczonej wysokość dotychczas ustalonej emerytury, podjął jej wypłatę wobec rozwiązania stosunku pracy i nie uwzględnił rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i niekwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl ust. 2 rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art.2 pkt 5 ww. ustawy rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 17 grudnia 2015r. (sygn. akt III AUa 717/15), celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Nie polega ona jednak na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, ale na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku

emerytalnego (w myśl art.23 ustawy rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Nabycie prawa do wcześniejszej emerytury stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika i jest okolicznością bezsporną w sprawie, że organ rentowy prawomocną decyzją z 9 maja 2013r. przyznał ubezpieczonej E. K. prawo do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy o szczególnym charakterze. W takiej sytuacji ubezpieczonej nie przysługuje prawo do rekompensaty na podstawie przepisów powołanych na wstępie. Bez znaczenia w takiej sytuacji pozostaje fakt, że ubezpieczona świadczenia emerytalnego nie pobierała wskutek zawieszenia jego wypłaty, gdyż przepisy ustawy wyraźnie stanowią, że – biorąc pod uwagę ww. cel rekompensaty - przesłanką negatywną jej przyznania jest samo przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury niezależnie od tego czy wypłata tego świadczenia została zrealizowana.

Co więcej Sąd Najwyższy z wyroku z 16 maja 2018r. sygn. III UK 88/17 stwierdził, że rekompensata, o której mowa w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, nie przysługuje nawet osobie, która nabyła ex lege prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.), ale nie zrealizowała tego prawa wskutek niezłożenia wniosku o świadczenie. Sąd ten zwrócił uwagę, że gramatyczna wykładnia ustawowej definicji rekompensaty jednoznacznie wskazuje, że świadczenie to dotyczy takich ubezpieczonych, którzy nie mogą nabyć prawa do emerytury pomostowej i którzy równocześnie utracili możliwość nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to znaczy takich ubezpieczonych, którzy nie spełnili łącznie warunków przewidzianych w art.32, art.46 lub art.184 ustawy emerytalnej. Potwierdzeniem tej tezy jest wykładnia art. 2 pkt 5 dokonywana z uwzględnieniem reguł funkcjonalnych (celowościowych). Celem tego przepisu jest bowiem przyznanie odszkodowania za rzeczywistą utratę określonych uprawnień, co oznacza, że musi dotyczyć tylko tych ubezpieczonych, którzy ze względu na niespełnienie choćby jednego ustawowego warunku (wieku, ogólnego stażu emerytalnego) nie mogli skorzystać z dotychczasowych regulacji i nabyć prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, a także nie mogą skorzystać z regulacji nowych, przewidzianych ustawą o emeryturach pomostowych. Nie dotyczy to natomiast ubezpieczonych, którzy po spełnieniu wszystkich ustawowych warunków wcześniejszego przejścia na emeryturę nie zrealizowali tego uprawnienia.

W konsekwencji powyższego Sąd stwierdził, że skarżona decyzja jest prawidłowa i z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 i 99 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265)

(-) SSO Grażyna Łazowska